

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.649/2013/4.szám

A Kúria a dr. Bornemissza Lajos ügyvéd által képviselt felperesnek a mb. főosztályvezető jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.893/2012. szám alatt indított és a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2013. május 16-án kelt 6.M.893/2012/8. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.893/2012/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága a felperes korhatár előtti ellátás megállapítására irányuló kérelmét a 2012. május 17-én kelt határozatával elutasította. A határozatot a másodfokú társadalombiztosítási szerv helybenhagyta. A határozatok szerint a felperes 2012. április 12-én nyújtotta be igénybejelentését, foglalkoztatási (közalkalmazotti) jogviszonya 2011. március 11-én szűnt meg, a megszüntetéshez szükséges egyoldalú jognyilatkozatot „megkötötte”, egyéni vállalkozói jogviszonya azonban az igénye benyújtásakor fennállt, az csupán 2012. április 20-án szűnt meg, ezért az ellátásra a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (Khetv.) 7. § (1) bekezdés f) pontjában írt feltétel (az ellátás kezdő napján biztosítási jogviszonyban nem áll) hiányában nem jogosult.

A munkaügyi bíróság a másodfokú társadalombiztosítási határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú szervet új eljárásra, az ellátás 2012. április 21. napjától való megállapítására kötelezte. Az ítéleti érvelés szerint a korhatár előtti ellátásra való jogosultság Khetv. 7. § (1)-(2) bekezdéseiben írt feltételeinek a jogosultság kezdő napjától, nem pedig az igénybejelentés időpontjában kell fennállniuk. A biztosítással járó jogviszony megszűnését követő nap az igénybejelentést követően 2012. évben van, így az igény elbírálásáig, vagy egy új igénybejelentés alapján lehetőség van az ellátás megállapítására. Az elsőfokú és a másodfokú társadalombiztosítási határozatok meghozatalakor a felperes egyéni vállalkozói jogviszonya már nem állt fenn, így a korhatár előtti ellátásra való jogosultsági feltételeknek 2012. április 21-től megfelelt, ezért az igény elutasítására vonatkozó döntés törvénytört.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte a Khetv. 7. § (1) bekezdés f) pontja megsértését állítva.

Előadta, hogy a felperes elsőként 2012. február 27-én terjesztett elő korhatár előtti ellátás iránti kérelmet, amelyet az elsőfokú szerv - a másodfokú határozattal helybenhagyott - határozatával elutasított. Ezt követően a felperes 2012. április 12-én újabb igénybejelentéssel élt, amelyben az ellátást 2012. március 11-től kérte megállapítani, majd 2012. április 24-én akként nyilatkozott, hogy azt 2012. április 21-től, az egyéni vállalkozói jogviszonya megszüntetését követő naptól kéri.

Az alperes álláspontja szerint a felperes jogosultságát - a munkaügyi bíróság jogértelmezésével ellentétben - kizárja, hogy 2012. március 12-én, a közalkalmazotti jogviszonya megszűnésekor egyéni vállalkozói, azaz biztosítási jogviszonyban állt. A felperes a perben tévesen hivatkozott arra, hogy kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak minősül, részére ugyanis saját jogú öregségi nyugdíj nem került megállapításra. A biztosítási jogviszony megszüntetése a közalkalmazotti jogviszonya, nem pedig az egyéni vállalkozói jogviszonya megszüntetéséhez „kötődik”, ebből következően az ellátást az előbbi jogviszony 2012. évben történt megszüntetését közvetlenül követő napon fennálló jogosultsági feltételek fennállása esetében lehet csak megállapítani.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában tartását és az alperes költségekben való marasztalását kérte. Megismételte a perben előadott álláspontját, miszerint az ellátásra - kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak minősülése miatt - már 2012. március 11-én is jogosult lett volna. Hivatkozott arra is, hogy egyéni vállalkozói jogviszonyát az alperes ügyintézője tájékoztatásának megfelelően szüntette meg 2012. április 20-án és egyidejűleg módosította az igénybejelentését is, ez utóbbi naptól kérve az ellátás megállapítását.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése által meghatározott keretek között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának arról kellett állást foglalnia, hogy a munkaügyi bíróság a Khetv. 7. § (1) bekezdése helytálló értelmezésével döntött-e a felperes jogosultságáról.

A Khetv. 7. § (1) bekezdése 2011. december 31-ét követő naptól a korhatár előtti ellátást életkor betöltéséhez, szolgálati idő megszerzéséhez [a) pont] és különböző személyi körbe tartozó igénylőkre (nők, korkedvezményre, bányásznyugdíjra, stb. jogosultságot szerzők, foglalkoztatási jogviszonyban állók) vonatkozó egyéb feltételekhez köti [b)-f) pontok]. A 7. § (1) bekezdés f) pont szerinti feltétel a munkaviszonyban és azzal egy tekintet alá eső, munkavégzésre irányuló foglalkoztatási jogviszonyban állókra vonatkozik: „esetében a biztosítással járó jogviszonyának megszüntetéséhez szükséges egyoldalú jognyilatkozatot 2012. január 1-jét megelőzően a másik féllel írásban közölték, vagy a jogviszonyt megszüntető megállapodást 2012. január 1-jét megelőzően írásban megkötötték, feltéve, hogy a

biztosítással járó jogviszony megszűnését követő nap 2012. évben van, és a jogosult a biztosítással járó jogviszony megszűnését követő napon a 2011. december 31-én hatályos szabályok szerint az 1. § c) pont ca), cb), cd), ce) vagy cf) alpontja szerinti korhatár előtti nyugellátásra jogosult lett volna".

A Khetv. 7. § (1) bekezdése utolsó fordulatóban további, az a)-f) pontokban írtakon túlmenő feltétel is szerepel: „feltéve, hogy a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be, a korhatár előtti ellátás kezdő napján biztosítással járó jogviszonyban nem áll, átmeneti bányászjáradékra vagy balettművészeti életjáradékra nem jogosult, és a korhatár előtti ellátás kezdő napján rendszeres pénzellátásban nem részesül". A Khetv. 7. § (1) bekezdés utolsó fordulóta - helyes értelmezés szerint - önálló feltételt fogalmaz meg. E rendelkezés az f) ponttal együttesen, de önállóan sem értelmezhető akként, hogy az f) pont személyi hatálya alá tartozó igénylő jogosultságát, a feltételek fennállását csupán egyetlen napra (a biztosítással járó foglalkoztatási jogviszony 2012. év valamely napjára eső megszűnését követő napra) vonatkoztatva lehetne és kellene vizsgálni.

A Khetv. 7. § (1) bekezdés utolsó fordulatóban szereplő, „biztosítással járó jogviszony" és „korhatár előtti ellátás kezdő napja" kifejezéseket a Khetv. 1. § a) pont aa) alpontja és d) pontjai definiálják. A Khetv. alkalmazásában biztosítással járó jogviszonynak a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 5. § (1) bekezdés a), b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszony, korhatár előtti ellátás kezdő napjának pedig az a nap minősül, amelytől kezdődően az ellátást megállapítják.

A felperes a munkaügyi bíróság által a felülvizsgált határozatokkal elbírált igénybejelentés benyújtásakor egyéni vállalkozói jogviszonyban állt, ami - figyelemmel arra, hogy a vállalkozói tevékenységet nem saját jogú nyugdíjasként folytatta, ezért kiegészítő tevékenységet folytatónak [Tbj. 4. § e) pont] nem tekinthető - a Tbj. 5. § (1) bekezdés e) pontja alapján biztosítási jogviszonynak minősült. Ez a tény - a Khetv. 7. § (1) bekezdés utolsó fordulatóban írt feltétel hiányában - az ellátás eredetileg kért kezdő időponttól (2012. március 11.) való megállapítását valóban kizárta, a jogosultsági feltételek azonban - az egyéni vállalkozói jogviszony 2012. április 20-án történt megszüntetése okán - 2012. május 17-én, az elsőfokú társadalombiztosítási határozat meghozatalakor fennálltak, a felperes pedig 2012. április 24-én az igénybejelentését is módosította akként, hogy az ellátás megállapítását 2012. április 20-tól kéri. Arra vonatkozó adat, hogy a felperes a későbbiekben, az igénye jogerős elbírálásáig

biztosítással járó jogviszonyt létesített volna, a perben nem merült fel, ebből következően az első- és a másodfokú határozat meghozatalakor sem volt törvényi akadálya a korhatár előtti ellátásra való jogosultsága megállapításának.

Ezt az értelmezést támasztja alá az is, hogy a Khetv. és a végrehajtására kiadott, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék eljárási szabályairól, valamint egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 333/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet sem tartalmaz az igénybejelentésre, igényérvényesítésre, vagy az ellátás megállapítására vonatkozóan olyan rendelkezést, amelynek alapján a korhatár előtti ellátást a Khetv. 7. § (1) bekezdés f) pontja hatálya alá tartozó személynek kizárólag az alperes által megjelölt egyetlen naptól (2012. év azon napját követő nap, amikor a biztosítással járó foglalkoztatási jogviszony - a 2012. január 1-jét megelőzően közölt jognyilatkozat, vagy megkötött megállapodás alapján - megszűnt) kezdődően lehetne igénybe venni. A felperes biztosítással járó foglalkoztatási jogviszonya (közalkalmazotti jogviszonya) a Khetv. 7. § (1) bekezdés f) pontjában írtaknak megfelelően szűnt meg, azt, hogy az ezt követő napon a 2011. december 31-én hatályos szabályok szerint korhatár előtti ellátásra jogosult lett volna, az alperes felülvizsgálati kérelmében nem tette vitássá. A felperes a korhatár előtti ellátás általa megjelölt kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt - szintén nem vitatottan - nem töltötte be, eddig az időpontig az egyéni vállalkozói jogviszony alapján fennállt biztosítási jogviszonyát is megszüntette; mindezek alapján az igény elutasításának nem volt helye.

A Kúria ezért a jogerős ítéletet - az indokolás részbeni módosításával és kiegészítésével, a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Az alperes a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Tny. 81. §-a alapján határozott.

Budapest, 2014. szeptember 8.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő